

Handläggare
Anna Ahrenqrantz
Telefon: 08-50809014

Till
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2024-12-12

Remiss av Motion om att stärka Stockholm som grön kryssningsdestination

Yttrande till kommunstyrelsen angående remiss KS 2024/916

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har av kommunstyrelsen fått en motion av Jonas Naddebo (C) på remiss för yttrande senast den 19 december 2024. Motionen föreslår att Stockholm ska stärka sin roll som en hållbar kryssningsdestination. Motionen betonar betydelsen av kryssningsfartyg för Stockholms turism och ekonomi, och föreslår förbättringar av hamnarnas utseende och tillgänglighet för att skapa ett positivt första intryck för besökare. För att minska kryssningsfartygens miljöpåverkan föreslås även installation av högspänningsanslutningar för landström i Frihamnen. Förvaltningen samtycker till motionens intentioner och framhåller Stockholms unika vattenområden som en tillgång för hållbar turism. Dock anser förvaltningen, liksom i ett tidigare remissvar om stadens kajstrategi, att ansvarsfördelning och finansiering för långsiktigt underhåll och utveckling av hamnområdena behöver tydliggöras.

Förvaltningen framhåller att stadens hamnområden har stor utvecklingspotential. Frihamnen och Värtahamnen ingår i projektet Norra Djurgårdsstaden där det planeras för en omfattande stadsutveckling med nya bostäder, arbetsplatser och offentliga platser, vilket påverkar hur åtgärder kan planeras och prioriteras på såväl kort som lång sikt. Stadsdelsnämnden ansvarar i dagsläget inte för några ytor inom dessa områden och har därför ingen rådighet i frågan. Förvaltningen har inga invändningar mot att frågan utreds vidare hos berörda nämnder/bolag.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har av kommunstyrelsen fått en motion av Jonas Naddebo (C) på remiss för yttrande senast 2024-12-19.

Ärendet

I motionen lyfts att kryssningsfartygen är viktiga för Stockholms besöksnäring, stadens tillväxt och att de står för en betydande del av inkomsterna för Stockholms hamnar. Motionären anför att hamnen ska vara ansiktet utåt för staden och spegla Stockholms identitet, hållbarhetsarbete och historia samt vara en integrerad del av en levande stadsmiljö.

Enligt motionen spelar den reguljära färjetrafiken en nyckelroll i Stockholmsregionens varuförsörjning och bidrar med ett kontinuerligt turistflöde året om. Motionen lyfter att majoriteten av stadens kryssningsanlöp sker i Masthamnen och Frihamnen. Motionären menar att hamnarna inte ger ett värdigt välkomnande för de som anländer sjövägen för att besöka staden. Detta då hamnarna präglas av ogästvänliga och hårdgjorda industrimiljöer med bristande tillgänglighet. Motionären menar att staden behöver ta ett helhetsgrepp om besöksupplevelsen för kryssningsresenärer. I väntan på kommande och större stadsutveckling behöver staden på kort sikt öka attraktiviteten, tryggheten och tillgängligheten i områdena kring färjeterminalerna.

Motionären anför att sjöfarten utgör en viktig del i en mer hållbar framtida massturism eftersom många rederier investerar i nya framdrivningsmetoder. Motionären menar att högspänningsanslutningar till landström på kryssningskajerna är vitala för att minska kryssningsfartygens miljöpåverkan och växthusgasutsläpp. Motionären lyfter att nya anläggningar tas i drift på Stadsgården under 2024, och anför att detta bör utökas till att även inkludera Frihamnen.

I motionen lyfts att stadens kajstrategi identifierar stora möjligheter att nyttja Stockholms kajer bättre. Motionären yrkar att Centerpartiet vill se att nuvarande principer från kajstrategin även ska implementeras i stadens hamnområden för färje- och kryssningstrafik, eller att dessa ska inkluderas i en ny, mer omfattande kajstrategi.

Med anledning av ovanstående föreslår motionären att kommunfullmäktige beslutar:

- Att Stockholms stad i samarbete med Stockholms hamnar ska verka för permanenta passagerarfaciliteter i anslutning till kryssningskajer i Masthamnen och Frihamnen, samt säkerställa att dessa är tillgängliga för besökare året runt.
- Att berörda nämnder och bolag tillsammans med Stockholms hamnar arbetar för att höja attraktiviteten, tryggheten och tillgängligheten vid färje- och kryssningsterminalerna samt längs stråken till/från kollektivtrafik och besöksmål.
- Att verka för att kajerna i Frihamnen förses med möjlighet till landström genom högspänningsanslutning.
- Att kajstrategins principer implementeras i fler av stadens offentliga hamnområden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kvalitetsavdelningen i samråd med förvaltningens avdelning för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer med motionen om att Stockholm har stor potential att profilera sig genom sina unika vattenområden, vilket kan ge en värdefull konkurrensfördel inom hållbar turism och stadsmiljöutveckling. Förvaltningen anser därför att det kan finnas ett värde i att öka attraktiviteten vid kryssningskajerna i Masthamnen och Frihamnen. Liksom i ett tidigare remissvar avseende Stockholms stad kajstrategi (KS 2022/256, dnr NORR 2022/196) menar förvaltningen dock att en tydlig ansvarsfördelning är nödvändig för att säkerställa långsiktig skötsel och underhåll av offentliga hamnområden och nya anläggningar.

Förvaltningen anser att motionens förslag om att installera högspänningsanslutningar för landström vid Frihamnen ligger i linje med stadens klimatmål och kan bidra till minskade utsläpp från kryssningsfartygen. Förvaltningen anser dock att förslaget ska beaktas med hänsyn till hur sådana investeringar i miljöförbättringar ska finansieras och genomföras, samt vilken nämnd eller bolag som ska ansvara för den tekniska driften av landströmsanslutningar.

Förvaltningen anser att Stockholms hamnområden liksom Stockholms kajer har stor utvecklingspotential och kan stärka stadens attraktionskraft, tillgänglighet och hållbarhetsprofil. Frihamnen och Värtahamnen ingår i projektet Norra Djurgårdsstaden där det planeras för en omfattande stadsutveckling med nya bostäder, arbetsplatser och offentliga platser, vilket påverkar hur åtgärder kan planeras och prioriteras på såväl kort som lång sikt. Stadsdelsnämnden ansvarar i dagsläget inte för några ytor

inom dessa områden och har därför ingen rådighet i frågan. Förvaltningen har inga invändningar mot att frågan utreds vidare hos berörda nämnder/bolag.

Förvaltningen föreslår att Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om att stärka Stockholm som grön kryssningsdestination av Jonas Naddebo (C).

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2024-11-29
Maria Härenstam, Avdelningschef	2024-11-29